

ЗМІСТ.

Сторінка

Передмова.....	1.
ГЛАВА.	
I. ПОНЯТТЯ ПРО КООПЕРАЦІЮ, ОБ-	
ЕМ КУРСУ ТА ЙОГО СИСТЕМА.....	1.
1. Значення вивчення історії кооперації.....	"
2. Істота кооперації.....	"
3. Негативні сторони капіталістичного ладу.....	2.
4. Ріжниця кооперативних об'єднань від капіталістичких та інших.....	3.
5. Поняття "кооперація" та її значення в економичному житті.....	5.
6. Кооперація і соціалізм.....	7.
7. Кооперація і комунізм.....	9.
8. Ріжниця між кооперацією і соціалізмом та комунізмом.....	10.
9. Відношення соціалістів до кооперації.....	11.
10. Соціалістичні конгреси та кооперація.....	13.
11. Ідейна спорідненість кооперації з соціалізмом та комунізмом. Пояснення в методах.....	14.
12. Час народження кооперації.....	16.
13. Система викладу.....	18.
II. ПРЕДТЕЧІ КООПЕРАЦІЇ.....	19.
1. Фур'є.....	20.
2. Роберт Оуен.....	24.
3. Сен-Сімон.....	24.
4. Піліп Бюше.....	25.
5. Люї Блан.....	26.
III. ВЕЛИКОБРИТАНІЯ.....	28.
1. Будівельна кооперація.....	"

2. Продукційна кооперація	31.
3. Копартнершип	38.
4. Споживча кооперація	41.
5. Кооперативний Союз	62.
6. Страхова кооперація	65.
7. Кредитова і сільсько-го- сподарська кооперація	68.
8. Міночі гільдії	69.
9. Кооперація й політика	70.
10. Гляндія	71.
ІІ. Висновок	75.

ГЛАВА

I. ФРАНЦІЯ. I. ПРОДУКЦІЙНА КООПЕРА- ЦІЯ	78.
1. Об'єднання продукційних кооперативів	84.
2. Участь робітників у при- бутках	93.
II. КРЕДИТОВА КООПЕРАЦІЯ	96.

1. Початкові спроби	"
2. Католицькі банки	97.
3. Кооперативи по системі Шульце-Деліча	98.
4. Сільсько-господарський кооперативний кредит	101.

III. СПОЖИВЧА КООПЕРАЦІЯ. 110.

1. Перші кроки й Німська школа	" "
2. Зріст споживчої коопера- ції і характер її діяль- ності	112.
3. Операції і причини слабого розвитку	116.
4. Кількакрамничні коопера- тиви	120
5. Союзна організація	126.
6. Централізація торгової ді- яльності	129.
7. Уряд і споживча коопера- ція	135.

IV. СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКА КООПЕРАЦІЯ. 138

I. Перші кроки: закупочні кооперативи	"
--	---

2. Кооперативи по переробці й збуту.....	142
3. Розвиток сільсько-господарської кооперації й центральні союзи.....	146.
У. Коперативне страхування.....	149
IV. Будівельна кооперація.....	156
Заключення.....	159.

ГЛАВА

У. НІМЕЧЧИНА.....	165
--------------------------	------------

I. КРЕДИТОВА КООПЕРАЦІЯ.. "

1. Шульце-Деліч та його система.....	"
2. Статут т-ва Шульце-Деліча.....	167.
3. Загальний Союз т-в Шульце-Деліча.....	169.
4. Райфейзен та його система.....	177.
5. Кооперативний закон 1867 року.....	181.
6. Центральна Нейвидська каса.....	183.
7. Імперський Союз сільсько-госп. т-в.....	191.
8. Кооперативний закон 1889 року.....	195.
9. Кооперативні союзи.... а/Місцеві союзи та хід- їх розвитку.....	198. "
б/Постановка союзних ревизій.....	200.
в/Задачі союзів крім ревизій.....	207.
10. Центральні каси..... а/Виникнення, розподіл, організація.....	208. "
б/Умови кредитування та обороти.....	210.
г/Центральні каси кооператив. урядового характеру.....	215.

д/ Імперський коопера тив - ний банк.....	214.
ІІ. Пруська Центральна Каса	
для т-в.....	218.
а/Діяльність пруської Цен- тральної каси.....	221.
б/Предитова кооперація се- ред ремісників.....	224
г/Статистика розвитку кре- дитової кооперації.....	227.
ІІІ. ПРОДУКЦІЙНА КООПЕРАЦІЯ.....	231.
1. Попередні уваги. Сировинні коопера тиви.....	"
2. Коопера тивні майстерні.....	236.
ІІІІ. СПОЖИВЧА КООПЕРАЦІЯ.....	246.
1. Відносно пізнє появлення ці та причини цього.....	"
2. Розвиток споживчих т-в.....	247.
3. Централізація споживчих т-в. Гамбурський Союз.....	251.
4. Імперський Споживчий Союз..	258.
ІV. СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКА КОО- ПЕРАЦІЯ.	
1. Її суть; причини зародження; порівнюючий розвиток в ріж- них країнах.....	258.
2. Коопера тиви по закупках.....	265.
а/Т-ва по експльоатації садів.....	272.
б/Виноробські коопера тиви..	274.
3. Кооперація по експльоатації домашніх тварин.....	278.
а/Т-ва по збуту худоби.....	"
б/Молочні коопера тиви.....	280.
в/Лєшні коопера тиви.....	283.
г/Т-ва пасішників.....	284.
4. Коопера тиви по збуту перероб- лених продуктів хліборобства	284.
а/Коопера тивні елеватори....	285.
б/Т-ва для виробки й пере- робки льону.....	290.

г/Тва для переробки зерна і взагалі сиріх продуктів.....	291.
1. Кооперативні хлібопекарні.....	"
2. Гуральницькі т-ва.....	292.
3. Ріжні кооперативи.....	293.
4. Т-ва для поліпшення техніки господарства.....	294.
а/Машинові т-ва.....	295.
б/Електричні кооперативи.....	296.
в/Кооперативи для спільної обробки землі.....	296.
5. Поступовий зріст сільсько-господарської кооперації. ІІІ сучасний стан.....	298.
У. БУДІВЕЛЬНА КООПЕРАЦІЯ.....	300.
1. Перші кроки й причини слабого розвитку.....	300.
2. Будівельні кооперативи уряду-доргів.....	303.
3. Розвиток будівельних т-в.....	305.
VI. СТРАХОВА КООПЕРАЦІЯ.....	307.
VII. Заключення.....	309.
ГЛАВА VI. АВСТРІЯ.	
I. КРЕДИТОВА КООПЕРАЦІЯ.....	312.
1. Впливи Німеччини; особливості організації.....	"
2. Виступ Чехії.....	313.
3. Союзи.....	314.
4. Допомога уряду та суспільства.....	318.
5. Сільсько-господарський кооперативний кредит.....	321.
а/Потреба в сільському кредиті.....	"
б/Допомога уряду та земства.....	322.
в/Загальний союз.....	325.
6. Ревізії кооперативів і хід їх розвитку.....	"
а/Постановка ревізій.....	"
б/Хід розвитку кредитової кооперації.....	327.

ІІ. СПОЖИВЧА КООПЕРАЦІЯ.....	332.
ІІІ. СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКА КООПЕРАЦІЯ.....	333.
ІV. ПРОДУКЦІЙНА КООПЕРАЦІЯ.....	337.
ГЛАВА.	
VII. ІТАЛІЯ.....	338.
I. СПОЖИВЧА КООПЕРАЦІЯ.....	"
II. ПРОДУКЦІЙНА КООПЕРАЦІЯ.....	341.
1. Ремісничо-промислові кооперативи.....	"
2. Трудові артілі.....	343.
3. Земельно-арендні кооперації.....	346.
III. КРЕДИТОВА КООПЕРАЦІЯ.....	350.
1. Мійський кредит.....	"
2. Сільський кредит.....	356.
3. Союзи та допомога уряду....	360.
IV. СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКА КООПЕРАЦІЯ.....	362.
V. БУДІВЕЛЬНА та СТРАХОВА КООПЕРАЦІЯ.....	365.
VI. СУЧАСНИЙ СТАН КООПЕРАЦІЇ.....	368.
ГЛАВА	
VII. РОСІЯ Й УКРАЇНА.....	368.
I. Обсяг глави та загальні міркування.....	"
II. КРЕДИТОВА КООПЕРАЦІЯ.....	371.
1. Офективна необхідність кооперативного кредиту і перші кроки.....	371.
2. С.П.Бурський відділ Комітету для Сільських ощадно-позичкових та промислових Т-В.....	375.

a/Організація й завдання.....	375.
б/Діяльність С.П.Бурського відділу.....	377.
в/Наслідки праці С.П.Бурсь- кого відділу.....	380.
3. Кооперативний кредит та уряд..	385.
а/Слабі успіхи й потреба на- селення в кредиті.....	"
б/Закон 1895 року.....	387.
4. Державний Банк та кооператив- ний кредит.....	388.
а/ІХ відділ інспекції та його діяльність.....	"
б/Розвиток кооперативного кредиту.....	394.
5. Закони 1904 та 1910 р.р.....	396.
а/Особлива нарада С.Ю.Вітте...	"
б/Суть законів 1904 та 1910рр.	401
6. Управління по справах дрібного кредиту.....	402.
а/Управління, як грошевий центр.....	"
б/Управління, як контролюючий і керуючий орган.....	404.
в/Скасування Управління.....	409.
7. Кооперативний кредит і земства.410.	
а/Захоплення Земств кредито- вою кооперацією й розча- рування.....	"
б/Земства й кооперативний кре- дит після 1895 року.....	413.
в/Земські каси дрібного кре- диту.....	417.
8. Союзи кредитових кооперативів..424.	
а/Бердянський союз і причини слабого розвитку.....	"
б/Договірні союзи і розвиток союзів під час війни.....	427.
9. Центральні кооперативні банки..429.	
а/Причини виникнення централь- них кооперативних банків та Варшавський кооперативний банк.....	429.
б/Московський народний банк..431.	
10. Розвиток кредитової кооперації після 1910 року.....	434.
а/Елементи розвитку і порів- нююча статистика.....	"

б/Капітали т-в і операції....	439.
в/Кредитова кооперація під час війни.....	446.

ІІІ. СПОЖИВЧА КООПЕРАЦІЯ.....448.

1. Роля інтелігенції....."	"
2. Постійна комісія по справах споживчих т-в.....	450.
3. Союзи споживчих т-в.....	453.
4. Війна та споживча кооперація....."	"

ІV. СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКА КООПЕРАЦІЯ.....455.

1. Сільсько-господарські об'єкти.....	456.
2. Сільсько-господарські т-ва.....	458.
3. Кооперативи по переробці та збуту.....	460.
а/Сироварні артілі.....	"
б/Маслодільні артілі.....	461.
в/Союзні організації.....	462.
г/Кооперативний збут льону.....	464.
д/Кооперативний збут збіжжя та інших продуктів...	464.

У. ПРОДУКЦІЙНА КООПЕРАЦІЯ.....465.

VI. БУДІВЕЛЬНА та СТРАХОВА КООПЕРАЦІЯ.....467.

VII. ВІЙНА та РЕВОЛЮЦІЯ.....469.

VIII. Заключення.....471.

ГЛАВА

IX. УКРАЇНА.....474.

I. СПОЖИВЧА КООПЕРАЦІЯ.....474.

1. Споживча кооперація в XIX віці. Балін.....	"
2. Зрист споживчої кооперації в XX. сторіччі.....	477.
3. Дніпросюз.....	478.

ІІ. КРЕДИТОВА КООПЕРАЦІЯ.....480.

1. Петербурські впливи.....480.
2. Зріст кредитових коопера-
тивів. Початки національно-
го руху.....481.
3. Союзи кредитових коопера-
тивів. Український банк.....483.

ІІІ. ПРОДУКЦІЙНА КООПЕРАЦІЯ.....486.

ІV. СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКА КОО-
ПЕРАЦІЯ .....489.

V. ІНШІ ГАЛУЗІ КООПЕРАЦІЇ.....492.

VI. Правний стан кооперації на
Вкраїні.....493.

ГЛАВА

X.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА.....497.

I. КРЕДИТОВА КООПЕРАЦІЯ.....497.

1. Міжнародний кредит....." " "
2. Сільський кредит.....498.

II. ІНШІ ВИДИ КООПЕРАЦІЇ.....501.

1. Споживча кооперація....."
2. Сільсько-госп.кооперація502.
3. Ремісничо-продукц. " " .."
4. Будівельна й страхова
кооперація....." "
5. Сучасний стан і коопера-
тивні союзи.....503.

XI.

ПОЛЬЩА.....505.

I. КРЕДИТОВА КООПЕРАЦІЯ ..... "

1. Познань....."
2. Галичина.....507.
а/Польська кредитова ко-
операція.....508.
б/Україн.кред.кооперація.509.

в/Хідівські кредитові ко- оперативи.....	510.
г/Російська кредитова ко- операція.....	511.
д/Статистика кооперативно- го кредиту.....	511.
3.Бувше Царство Польське.....	513.
ІІ.Інші види кооперативів Польщі....	514.
1.Споживча кооперація.....	"
2.Сіл.Госп. кооперація.....	515.
3.Союзне будівництво.....	516.
ГЛАВА	
XII. ПІВДЕННОСЛАВІЯ.....	517.
1.Хорваччина.....	519.
2.Словенщина.....	520.
XIII. БОЛГАРІЯ.....	521.
I.КРЕДИТОВА КООПЕРАЦІЯ.....	521.
II.Інші види кооперації.....	525.
КІУ.	
БЕЛЬГІЯ.....	526.
I.ПРОДУКЦІЙНА КООПЕРАЦІЯ.....	526.
II.СПОЖИВЧА КООПЕРАЦІЯ.....	527.
III.КРЕДИТОВА КООПЕРАЦІЯ.....	530.
IV.СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКА КООПЕ- РАЦІЯ.....	531.
V.БУДІВЕЛЬНА КООПЕРАЦІЯ.....	532.
У.	
ШВАЙЦАРІЯ.....	533.
I.СПОЖИВЧА КООПЕРАЦІЯ.....	533.
II.СІЛЬСЬКО.-ГОСПОДАРСЬКА КООПЕРАЦІЯ.....	534.

ІІІ.КООПЕРАТИВНИЙ КРЕДИТ.....	535.
ІV.СУЧАСНИЙ СТАН.....	536.
ГЛАВА	
XVI. ГОЛЯНДІЯ.....	537.
І.ПРИЧИННИ ПІЗНЬОГО РОЗВИТКУ КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАЦІІ.....	537
ІІ.СПОЖИВЧА КООПЕРАЦІЯ.....	539.
ІІІ.СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКА КООПЕРАЦІЯ.....	542.
ХVII.	
СКАНДИНАВСЬКІ ДЕРЖАВИ.....	542.
І.ДАНІЯ..	
1.Будівельна кооперація.....	" "
2.Споживча кооперація.....	" "
3.Сільс.-Госп.Кооперація.....	545
а/Молочні кооперативи.....	" "
б/Кооперативні бойні.....	547
в/Дешні кооперативи.....	549
г/Злучні кооперативи.....	550
д/Закупочні кооперативи...	550
е/Операції кооперативів...	551
4.КРЕДИТОВА КООПЕРАЦІЯ.....	552
5.СТРАХОВА КООПЕРАЦІЯ.....	554.
6.Единий кооперативний центр..	554.
7.Ісландія.....	"
ІІ.НОРВЕГІЯ.....	554
ІІІ.ШВЕЦІЯ.....	556
ІV.ФІНЛЯНДІЯ.....	559
1.Т-во Пеллерво.....	559
2.Споживча кооперація.....	560

ІІІ. ГЛАВА	3. Сільсько-господарська кооперація.....	560.
XVIII.	4. Кредитова кооперація.....	561.
	5. Загальний стан кооперації; заключення.....	562.
	ВЕНГРІЯ.....	562.
	I. Кредитова кооперація.....	562.
	2. Споживча кооперація.....	567.
	3. Сіл.-господ.кооперація.....	568.
XIX. ОСТАННІ ЕВРОПЕЙСЬКІ КРАЇНИ.....	569.	
	I. ВИРМЕНІЯ.....	569.
	II. ГРЕЦІЯ.....	571.
	III. ГРУЗІЯ.....	572.
	IV. ЕСПАНІЯ.....	573.
	1. Споживча кооперація.....	"
	2. Сіл.госп.кооперація.....	574.
	3. Кредитова кооперація.....	574.
	V. ЛАТВІЯ.....	576.
	VI. Литва.....	577.
	VII. ПОРТУГАЛІЯ.....	577.
	VIII. РУМУНІЯ.....	579.
	1. Споживча кооперація.....	"
	2. Кредитова кооперація.....	"
	3. Продукційна та сільсько-господарська кооперація..	582.
	4. Басарабія.....	583.
X. ЕСТОНІЯ.....	584.	
ІХ. АМЕРИКА.....	585.	
	I. АМЕРИКАНСЬКІ СПОЛУЧЕНІ ШТАТИ.....	585.

I. Споживча кооперація.....	585.
2. Продукційна кооперація.....	587.
3. Сільсько-Господарська кооперація.....	588.
II. АРГЕНТИНА.....	594.
III. БРАЗІЛІЯ.....	595.
IV. КАНАДА.....	595.
V. КУБА.....	598.
VI. УРУГВАЙ.....	598.
VII. ЧІЛІ.....	599.
VIII. АНГЛІЙСЬКІ КОЛОНИІ.....	"
ГЛАВА	
XXI. АЗІЯ, АФРИКА, АВСТРАЛІЯ.....	599.
I. АНГЛІЙСЬКА ІНДІЯ.....	"
II. ХИНИ.....	602.
III. НІДЕРЛАНДСЬКА ІНДІЯ.....	"
IV. НОВА ЗЕЛАНДІЯ	"
V. ФІЛІПІНИ.....	603.
VI. ЯПОНІЯ.....	"
VII. АЛЖІР.....	606.
VIII. ПАЛЕСТИНА.....	607.
IX. ТУНІС.....	"
X. ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКИЙ СОЮЗ.....	"
XI. АВСТРАЛІЯ.....	608.
XXII. МІЖНАРОДНІ КООПЕРАТИВНІ ОВЕД-	
ННЯ.....	609.
А. ОВЕДННЯ ЗАГАЛЬНОГО ХАРАКТЕРУ. "	

I. МІЖНАРОДНИЙ КООПЕРАТИВНИЙ СОЮЗ..	609
1. Ідея заснування та організація Союзу.....	"
2. Діяльність Міжнародного кооперацівного Союзу.....	612.
3. Резолюції міжнародних кооперацівних конгресів.....	617.
II. МІЖНАРОДНА КООПЕРАТИВНА КОНФЕРЕНЦІЯ.....	624.
III. МІЖНАРОДНЕ БЮРО ПРАЦІ.....	622.
B. ОБ'ЄДНАННЯ СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКОГО ХАРАКТЕРУ.....	623.
I. Міжнародний Кооп. Сіл.-Госп. Союз.....	623.
II. Заокеанський Союз.....	625.
III. Славянський Союз.....	625.
B. ОБ'ЄДНАННЯ СПОЖИВЧОГО ХАРАКТЕРУ....	"
Заключення.....	626.
КООПЕРАТИВНА ХРОНОЛЮГІЯ.....	631.
ГОЛОВНІ ДЖЕРЕЛА.....	638.